Ο «ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ» ΤΩΝ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΧΡΕΩΝ

Στα χείλη ΑΑΔΕ (Μάιος 2025)

Ξεκαθαρίζει το τοπίο για ληξιπρόθεσμα χρέη που μπορούν να εισπραχθούν

Του Ντίνου Σιωμόπουλου

Νέο σχέδιο με αναγκαστικά μέτρα και με δεσμεύσεις-εξπρές σε καταθέσεις, θυρίδες, ακίνητα – Κόντρα κυβέρνησης-ΠαΣοΚ για τη γιγάντωση του ιδιωτικού χρέους

Εν μέσω σφοδρής πολιτικής αντιπαράθεσης μεταξύ κυβέρνησης και αξιωματικής αντιπολίτευσης για το θέμα της γιγάντωσης του ιδιωτικού χρέους και κυρίως της αδυναμίας των πολιτών να αντεπεξέλθουν στις υποχρεώσεις τους έναντι του κράτους, το υπουργείο Οικονομικών σχεδιάζει σημαντικές αλλαγές ώστε να ξεκαθαρίσει το τοπίο αναφορικά με ποια χρέη τελικά μπορεί να εισπράξει το κράτος και ποια όχι και, το βασικότερο, τι αλλαγές πρέπει να γίνουν ώστε και αυτά που πρακτικά μπορούν να καταλήξουν στο ταμείο του Δημοσίου να μη μείνουν στις λίστες που κάθε χρόνο δημοσιεύονται.

Σύμφωνα με αποκλειστικές πληροφορίες του «Βήματος της Κυριακής», στο υπουργείο έχει συσταθεί ειδική ομάδα εργασίας η οποία έχει αναλάβει να ξεκαθαρίσει το τοπίο για το ποιά από τα 110,87 δισ. ευρώ που ανέρχονται τα ληξιπρόθεσμα χρέη σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία (Μάιος 2025) μπορούν τελικά να εισπραχθούν και ποια όχι καθώς και ποια μέτρα πρέπει να εφαρμοστούν για να υλοποιηθεί το σχέδιο άντλησης από τους οφειλέτες.

Τα εισπράξιμα

Το βασικότερο όλων είναι ότι ουσιαστικά η ομάδα επιδιώκει θα προσπαθήσει να ξεδιαλύνει την κατάσταση για το ποια είναι πραγματικά εισπράξιμα και ποια όχι, ενώ αναμένεται να εξειδικευθούν μέτρα για να καταφέρει το κράτος να βάλει στα ταμεία του μεγάλα χρέη και να αλλάξουν τα όρια κατασχέσεων για οφειλές προς το Δημόσιο.

Σε αυτό το πλαίσιο, αναμένεται έως τα τέλη του τρέχοντος έτους να εξειδικευθεί ένα σχέδιο που θα προβλέπει τη δέσμευση τραπεζικών καταθέσεων, θυρίδων και ακινήτων χωρίς την ανάγκη δικαστικής απόφασης, σε περιπτώσεις που κρίνεται ότι υπάρχει άμεσος κίνδυνος απώλειας εσόδων.

Επίσης, στο επίκεντρο των αλλαγών βρίσκεται και η αποσαφήνιση της συνυπευθυνότητας των στελεχών εταιρειών για τα χρέη τους προς το Δημόσιο (π.χ. εκτελεστικούς προέδρους, διευθύνοντες συμβούλους, διαχειριστές, πρόσωπα που ασκούν εν τοις πράγμασι τη διοίκηση μιας επιχείρησης). Υπό εξέταση βρίσκονται και οι αλλαγές στα όρια δέσμευσης και στο ύψος των οφειλών, δηλαδή στο ποσό πάνω από το οποίο λαμβάνονται αναγκαστικά μέτρα είσπραξης.

Ο «λογαριασμός»

Τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων είναι άκρως αποκαλυπτικά για τον «λογαριασμό» των ληξιπρόθεσμων χρεών που τους τελευταίους μήνες, ναι μεν είναι πολύ υψηλός, αλλά δείχνει μία σταθεροποίηση ως προς το σύνολο των οφειλών. Επίσης, αποδεικνύεται ότι τα περισσότερα χρέη δημιουργήθηκαν πριν από πολλά χρόνια και παραμένουν ενεργά ληξιπρόθεσμα. Η ομάδα επιτροπή θα εξετάσει ποια από αυτά υπάρχουν ελπίδες να εισπραχθούν και ποιες διαδικασίες πρέπει να ακολουθηθούν.

Η κόντρα

Το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης, το ΠαΣοΚ, στις αρχές της εβδομάδας παρουσίασε τη «μαύρη βίβλο» για τα πεπραγμένα της Νέας Δημοκρατίας τα 6 χρόνια που κυβερνάει όσον αφορά το ιδιωτικό χρέος. Μεταξύ των άλλων, το ΠαΣοΚ καταλογίζει στην κυβέρνηση ότι *«στις τελευταίες 18 μήνες ω συνολικό ληξιπρόθεσμο ιδιωτικό χρέος (προς τράπεζες και Δημόσιο) αυξήθηκε κατά σχεδόν 10 δισ. ευρώ, φτάνοντας συνολικά τα 225 δισ. ευρώ. Το ληξιπρόθεσμο χρέος προς τις ΔΟΥ για τον Μάιο 2025, σύμφωνα με στοιχεία της ΑΔΑΕ, ανέρχεται σε 110,78 δισ. ευρώ (από 107 δισ. ένα έτος πριν), εκ των οποίων 26,45 δισ. ευρώ θεωρούνται ανεπίδεκτα είσπραξης. Η οφειλή αφορά περισσότερα από 4,6 εκατομμύρια ΑΦΜ»*.

Κόκκινα δάνεια

Σχετικά με τα κόκκινα, το ΠαΣοΚ αναφέρει ότι στο τέλος του 2024 ανέρχονταν σε 73 δισ. ευρώ, όσο ήταν και στα τέλη του 2023, και από αυτά τα 65 δισ. αφορούν δάνεια που έχουν πλέον πωληθεί σε funds, ενώ για τον εξωδικαστικό μηχανισμό λέει ότι έχει πενταετά αποτελέσματα (από τις ολοκληρωμένες αιτήσεις, μόλις το 15% κατέληξε σε ρύθμιση και από την έναρξη λειτουργίας του έχουν ρυθμιστεί συνολικά οφειλές ύψους 12,5 δισ. ευρώ).

Στο σκέλος των πλειστηριασμών το ΠαΣοΚ παρουσίασε ότι το 2024 εκπλειστηριάστηκαν 12.476 ακίνητα, υπερδιπλάσια σε σχέση με το 2023, με το μεγαλύτερο μέρος να αφορά κατοικίες και το 2025 προκηρύσσονται κατά μέσο όρο σχεδόν 5.000 πλειστηριασμοί τον μήνα.

Οι αριθμοί

Από την πλευρά του, το υπουργείο Οικονομικών, σπάνιο για τις σε αυτά που καταλογίζει το ΠαΣοΚ στην κυβέρνηση αναφέρει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- Το ληξιπρόθεσμο ιδιωτικό χρέος ανέρχεται στα 229,2 δισ. ευρώ (στοιχεία 4ου τετραμήνου 2024). Η Ελλάδα βρίσκεται κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ, και ουσιαστικά στη 16η θέση κατά φθίνουσα σειρά στον εν λόγω δείκτη και το ιδιωτικό χρέος από το 2019 ακολουθεί σταθερά πτωτική πορεία ως ποσοστό του ΑΕΠ. Από 110% το 2019, μειώθηκε στο 93,3% το 2023.
- Το χρέος των νοικοκυριών ειδικότερα μειώθηκε από 55,4% του ΑΕΠ το 2019 σε 40,9% το 2023 και σε 38,8% το 2024. Το συνολικό «κόκκινο» χρέος που δικαιολογούν οι τράπεζες και οι servicers μειώθηκε σημαντικά. Συγκεκριμένα, το 2019 τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια ανέρχονταν σε 92 δισ. ευρώ, ενώ στα τέλη του 2024 υποχώρησαν στα 67 δισ. ευρώ. Η δυνατή αύξηση παρατηρήθηκε το 2025 αφορά λογιστική ενοωμάτωση και καταγραφή των δανείων της PQH, τα οποία μέχρι πρόσφατα δεν υπήρχαν στην περίμετρο των στοιχείων που συλλέγει η ΤτΕ.
- Στις ληξιπρόθεσμες οφειλές στην ΑΑΔΕ παρατηρείται ότι η συντριπτική πλειοψηφία (79,7%) του συνολικού ληξιπρόθεσμου υπολοίπου που βαραίνει τη φορολογική διοίκηση αφορά περίοδο μέχρι και το 2018, ενώ 46,8% αφορά περίοδο πριν από το 2013.
- Ο εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών παράγει εντυπωσιακά αποτελέσματα προστατεύοντας τους πολίτες και τις επιχειρήσεις από αναγκαστικά μέτρα είσπραξης ή απώλεια περιουσίας. Συνολικά, μέχρι τέλος Ιουλίου του 2025 έχουν πραγματοποιηθεί 40.515 επιτυχείς ρυθμίσεις οφειλών που αντιστοιχούν σε 13,2 δισ. ευρώ αρχικών οφειλών, εκ των οποίων τα 8,1 δισ. ευρώ αντιστοιχούν σε δημέρεις ρυθμίσεις (ρυθμίσεις με πιστώσεις του Δημοσίου) και 5,1 δισ. ευρώ σε πολυμερείς. Η αύξηση των ρυθμίσεων υπολογίζεται στο 45% την περίοδο 2023-2024.

ΕΦΟΡΙΑ

Υπό αναγκαστικά μέτρα είσπραξης 1,6 εκατ. ΑΦΜ

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία της ΑΑΔΕ, ο συνολικός αριθμός των οφειλετών (φυσικά και νομικά πρόσωπα βάσει Αριθμού Φορολογικού Μητρώου) ανήλθε στα τέλη Μαΐου του τρέχοντος έτους σε 4.039.334. Από το σύνολο των συγκεκριμένων οφειλετών 1.601.659 ΑΦΜ βρίσκονται ήδη υπό αναγκαστικά μέτρα είσπραξης (κατασχέσεις - πλειστηριασμούς), ενώ 2.210.202 κινδυνεύουν άμεσα να τους γίνουν κατασχέσεις τραπεζικών λογαριασμών ή ενοικίων που είναι σε εισπράξιμα, πλειστηριασμοί ακινήτων και όποιο άλλο μέτρο μπορεί να ενεργοποιήσει η Εφορία. Αυτό σημαίνει ότι σε επτά στους δέκα οφειλέτες είτε η Εφορία έχει εφαρμόσει ήδη αναγκαστικά μέτρα είσπραξης είτε πρόκειται να το πράξει άμεσα.

Σέβιος σημαντικό είναι το στοιχείο ότι από τα 110,87 δισεκατομμύρια ευρώ που ήταν το σύνολο των ληξιπρόθεσμων χρεών στα τέλη του περασμένου Μαΐου, ως πραγματικό ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο θεωρεί η Εφορία ότι είναι το ποσό των 84,45 δισ. ευρώ, ενώ ανεπίδεκτα είσπραξης τα 26,35 δισ. ευρώ. Από το σύνολο των ληξιπρόθεσμων οφειλών τα 42,5 δισ. ευρώ αφορούν χρέη φυσικών προσώπων και τα 68,24 δισ. ευρώ νομικών προσώπων. Υπενθυμίζεται ότι στις πρόσφατες λίστες του δημοσιεύτηκαν τέλη Ιουνίου με μεγαλο-οφειλέτες (με ληξιπρόθεσμο χρέη άνω των 150.000 και διάστημα πάνω από ένα έτος) τη μερίδα του λέοντος έχουν εταιρείες οι οποίες είτε έχουν χρεοκοπήσει είτε οι πραγματικοί ιδιοκτήτες τους παραμένουν άγνωστοι.